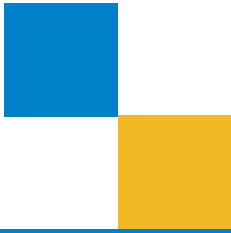

Ystads kommun

Plan mot kränkande behandling

Aktiverande - Vad vi vill uppnå

Program

Är vägledande och beskriver önskvärd utveckling av verksamheten.

Strategi

Utgör grund för prioritering och beskriver hur kommunen ska uppnå uppsatta mål inom ett område.

Plan

Konkreta mål och åtgärder och svarar på vad, vem, när och hur.

Normerande - hur vi ska tänka och göra

Förhållningssätt

Vägleder och klargör Ystads kommuns övergripande syn och inställning till något.

Riktlinje

Säkerställer ett korrekt agerande och god kvalitet vid handläggning och utförande.

Rutin

Anger hur en fråga ska hanteras eller hur ett uppdrag ska verkställas.

Övrig dokumentinformation

Medverkande	Rektor Carina Meyer, elevhälsan, lärare, fritidspedagoger, pedagogiska resurser och elever
Dokumentet gäller för	Källan skola
Gäller fr o m – t o m	240929-250929
Fastställd av	Rektor Carina Meyer, kurator Marie Hellström
För revidering ansvarar	Se ovan
Ärendenummer	
Ansvarig för uppdatering	Rektor och kurator

Innehåll

1. Förskolans/skolans uppdrag	4
1.1 <i>Skollagen</i>	4
1.2 <i>Diskrimineringslagen</i>	4
1.3 <i>FNs barnkonvention</i>	4
2. Grunduppgifter	5
2.1 <i>Verksamheter som omfattas av planen:</i>	5
2.2 <i>Planens framtagande:</i>	5
2.3 <i>Barn/elevs delaktighet:</i>	5
2.4 <i>Planens förankring:</i>	5
2.5 <i>Utvärdering:</i>	5
2.6 <i>Förskolans/skolans vision:</i>	6
3. Begrepp och definitioner	7
3.1 <i>Diskrimineringsgrunder</i>	7
3.2 <i>Trakasserier och sexuella trakasserier</i>	7
3.3 <i>Kränkande behandling</i>	7
3.4 <i>Mobbning</i>	7
4. Främjande arbete	8
4.1 <i>Årshjul - främjande aktiviteter</i>	8
5. Kartläggning	9
6. Resultat av kartläggning och analys av föregående läsår samt fokusområden/ mål för läsåret:	10
7. Förebyggande arbete:	10
8. Åtgärdande arbete	11
8.1 <i>Rutiner för akuta situationer</i>	11
8.2 <i>Rutin för att utreda och åtgärda när barn/elev kränks</i>	11
8.2.1 <i>Av annat barn/elev:</i>	11
8.2.2 <i>Av personal:</i>	11
8.3 <i>Arbetsgång utredning och anmälan till huvudman:</i>	11
9. Denna plan kompletteras med	12
10. Checklista	13
11. Stödmaterial	14

1. Förskolans/skolans uppdrag

Huvudmannen ska se till att det en gång per år, för varje särskild verksamhet, upprättas en plan mot kränkande behandling. Det övergripande syftet med planen är att förebygga och motverka kränkande behandling, och tanken är att planen ska vara "levande" i den meningen att den ständigt ska vara aktuell i verksamhetens dagliga arbete. För att planen ska fungera på ett ändamålsenligt sätt är det, enligt förarbetena, viktigt att den utformas utifrån verksamhetens egna behov.

Planen mot kränkande behandling ska alltid innehålla

- en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever
- en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som verksamheten planerar att påbörja eller genomföra under det kommande året
- en redogörelse för hur åtgärderna i föregående årsplan har genomförts.

Enligt förarbetena bör planen vidare innehålla rutiner för både akuta situationer och uppföljande insatser, ansvarsfördelning samt hur händelser och åtgärder ska dokumenteras.

Barn och elever ska medverka i arbetet med att upprätta, följa upp och se över verksamhetens plan mot kränkande behandling. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Även vårdnadshavare bör, enligt uttalanden i förarbetena, göras delaktiga i detta arbete.

1.1 Skollagen

Skollag (2010:800) Svensk författningssamling 2010:2010:800 t.o.m. SFS 2022:1319 - Riksdagen

Förordning (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling Svensk författningssamling 2006:2006:1083 t.o.m. SFS 2016:1011 - Riksdagen

Microsoft Word - Skolansvar-prop-20 okt.doc (regeringen.se)

1.2 Diskrimineringslagen

Diskrimineringslag (2008:567) Svensk författningssamling 2008:2008:567 t.o.m. SFS 2022:848 - Riksdagen

1.3 FNs barnkonvention

Läs hela Barnkonventionen - UNICEF Sverige

2. Grunduppgifter

2.1 Verksamheter som omfattas av planen:

Källan skola och fritids.

2.2 Planens framtagande:

Planen är framtagen i samverkan med personal och elever.

2.3 Barns/elevs delaktighet:

Eleverna har fått ta del av planen i sin klass och getts möjlighet att komma med synpunkter.

2.4 Planens förankring:

Planen har förankrats med all personal och alla elever under september 2024. Information om planen har lagts på Vklass till vårdnadshavare.

2.5 Utvärdering:

Vi har under läsåret 23/24 följt vårt årshjul avseende de aktiviteter som vi bestämt skulle genomföras. Våra aktiviteter har utvärderats kontinuerligt under läsåret och förbättringsförslag har diskuterats. Utvärderingarna har visat att våra traditioner är viktiga för att skapa en "vikänsla" på skolan och att det ökar tryggheten när våra elever från olika klasser samarbetar under året.

När vi jämför svaren i vår Trygghetsenkät läsåret 22/23 med läsåret 23/24 ser vi att fler elever, känner sig trygga helt och hållet, ökningen är 6,6%. Vi kan se att resultat är relativt likvärdigt mellan klasserna.

Vi har läsåret 23/24 i rastvaktsschemat säkerställt att någon personal som arbetar dagligen i klassen med eleverna är ute på rasten, vilket kan vara en förklaring till att elevernas trygghet har ökat.

Under läsåret 23/24 har vi följt inkomna ärenden gällande kränkande behandling som rapporterades i Drafit. Jämför vi med läsåret 22/23 kan vi se att vi hade något färre ärenden. Vi kan i statistiken se att vi har fler pojkar som är utsättare än flickor. Vi kan även se att vi har fler pojkar som är utsatta än flickor. Vi behöver följa fördelningen av ärenden avseende flickor och pojkar under året och diskutera hur vi kan arbeta mer förebyggande och främjande med våra pojkar. Under läsåret 23/24 arbetade vi fram en tydligare uppföljningsrutin av inkomna ärenden för att säkerställa att uppföljningssamtal skedde inom 14 dagar.

Planen mot diskriminering och kränkande behandling har utvärderats av EHT och lärare och vi har sett ett behov av att utveckla vårt analysarbete med sociogram som ska genomföras i samtliga klasser.

Vi har under läsåret 23/24 erbjudit elever i årskurs 4-6 att delta i Lära med hästar. Lära med hästar är ett förebyggande arbetssätt som används för att stärka elevers självkänsla, samarbetsförmåga och kommunikationsförmåga. Under Ht 23 och Vt 24 har 4 grupper deltagit vardera under 6 veckor. Utifrån utvärderingarna som genomförts med elever och lärare kan vi se att det har stärkt elevernas mående på ett positivt sätt. Vi kommer fortsätta erbjuda detta förebyggande och främjande arbetssätt som en insats för våra elever på Källan skola.

Vi har i vår utvärdering diskuterat hur vi arbetar förebyggande för att skapa en trygg övergång mellan stadierna. Under läsåret 23/24 säkerställde vi i vår tjänstefördelning att personal som kände eleverna kunde följa med upp i årskurs 1 och årskurs 4 läsåret 24/25. Lärare som skulle ta emot ny klass träffade eleverna under våren med syfte att skapa trygghet för eleverna. Våra blivande elever från förskolan var på besök vid flera tillfällen och fick bekanta sig med våra lokaler och personal.

2.6 Förskolans/skolans vision:

Källan vill arbeta för att ge alla barn och ungdomar goda kunskaper och sociala färdigheter så att de är väl rustade för framtiden. Alla barn ska gå i en skola, där man upplever trygghet och kamratskap och aldrig blir utsatt för diskriminering och/eller annan kränkande behandling.

3. Begrepp och definitioner

3.1 Diskrimineringsgrunder

De sju diskrimineringsgrunderna i arbetet mot diskriminering:

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning eller
- ålder.

3.2 Trakasserier och sexuella trakasserier

Trakasserier är ett agerande som kränker någons värdighet och som har samband med en eller flera diskrimineringsgrunder. Det kan handla om kommentarer, nedsättande skämt, gester eller utfrysning.

Sexuella trakasserier är ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet. Förutom kommentarer och ord kan det vara att någon till exempel tafsar eller kastar närgångna blickar. Det kan också handla om ovälkomna komplimanger, inbjudningar och anspelningar.

3.3 Kränkande behandling

Kränkande behandling är ett beteende som är oönskat av den som blir utsatt. Det är barnet eller eleven som upplever sig vara utsatt för kränkande behandling som avgör vad som är oönskat. För att det ska vara fråga om kränkande behandling enligt skollagen måste kränkningen vara märkbar och tydlig. Det framgår av förarbetena till bestämmelserna. I förarbetena anges också att den som kränker någon måste förstå att uppträdandet upplevs som kränkande. I många situationer är det uppenbart att ett beteende är kränkande, men om det inte är det måste barnet eller eleven klargöra för den som kränker att beteendet är ovälkommet. Det är viktigt att komma ihåg att det kan vara svårt för ett barn eller en elev att förmedla sin känsla av att ha blivit kränkt. Särskilt yngre barn kan ha svårt att sätta ord på sina känslor på samma sätt som äldre barn och vuxna. Barnet eller eleven kan därför behöva ta hjälp av personalen i verksamheten.

3.4 Mobbning

Det är mobbning när någon blir dåligt behandlad flera gånger av samma personer. Det kan handla om utfrysning, elaka kommentarer, hot eller andra kränkningar. Ibland är mobbningen brottslig.

4. Främjande arbete

- *Enkät genomförs varje termin för att mäta trivsel och trygghet (en kommunövergripande och en som genomförs på Källan).*
- *Vid utvecklingssamtalen (två gånger/läsår) tas trygghet och trivsel upp.*
- *Trygghet och studiero är en stående punkt på klassråd och elevråd.*
- *Hälsosamtal med skolsköterska f-klass, åk 2 samt i åk 4.*
- *Sociogram genomförs i samtliga klasser före v 44 samt före v 15.*
- *Varje klass samt med Fritids F-1, 2-6. har kvalitetsdialoger en gång per termin.*
- *Fadderverksamhet för åk 1–4, 2-5 samt (F)-3-6. Aktiviteterna genomförs minst 2 ggr per termin.*
- *Varje läsårsstart startar med introduktionsdagar där gruppstärkande aktiviteter och värdegrundsarbete är i fokus.*
- *Uppmärksammar traditioner/högtidsdagar, skolstart, Readhour, idrottensdag, skoljoggen, FN dagen, Nobeldagen, Lucia (åk 2 och åk 5 genomför Lucia för alla elever), julavslutning, rocka sockorna, påskaktiviteter, läsvecka, fritidshemmets dag, skolavslutning.*
- *Fortlöpande arbete om de globala målen, demokrati och diskrimineringsgrunderna.*
- *Genomförande av elevråd och klassråd. Elever som deltar i ungdomsfullmäktige.*
- *Trygghetsteam som består av representanter från fritids, arbetslag F-3, arbetslag 4-6, kurator och rektor. Trygghetsteamet arbetar med aktiviteter som är förebyggande och främjande.*

4.1 Årshjul - främjande aktiviteter

Förskolan

juni: Överlämning förskolan till förskoleklass, mentorer och EHT

Förskoleklass

augusti: Överlämningar mellan förskoleklass och skola

januari - mars: Hälsosamtal med skolsköterska

oktober och mars: Sociogram - pedagog intervjuar alla elever →åtgärder

Årskurs 1

oktober och mars: Sociogram - pedagog intervjuar alla elever →åtgärder

Årskurs 2

januari-mars: Hälsosamtal med skolsköterska
september: Stopp min kropp! Kurator ansvarar
oktober och mars: Sociogram - pedagog intervjuar alla elever →åtgärder

Årskurs 3

oktober och mars: Sociogram - pedagog intervjuar alla elever →åtgärder
november: Bråka smartare, kurator ansvarar
februari: "Nollan och nätet", bibliotekarie ansvarar
juni: Överlämningar mellan stadier

Årskurs 4

oktober och mars: Sociogram - pedagog intervjuar alla elever →åtgärder
februari - april: Hälsosamtal med skolsköterska
april – maj: Värsta bästa nätet - biblioteket

Årskurs 5

oktober och mars: Sociogram - pedagog intervjuar alla elever →åtgärder
april-maj: Pubertetssamtal med skolsköterska och kurator
april – maj: Värsta bästa nätet - bibliotek

Årskurs 6

oktober och mars: Sociogram - pedagog intervjuar alla elever →åtgärder
maj – juni: Avslutningssamtal, kurator genomför
maj - juni: Överlämning till blivande åk 7 skolor, mentorer och EHT
november- december: Värsta bästa svåra snacket - kurator

5. Kartläggning

- *Enkät används varje termin för att mäta trivsel och trygghet.*
- *Vid utvecklingssamtalen (två gånger/läsår) tas trygghet och trivsel upp.*
- *Trygghet och studiero är en stående punkt på klassråd och elevråd.*
- *Hälsosamtal med skolsköterska f-klass, åk 2 samt i åk 4.*
- *Sociogram genomförs i samtliga klasser före v 44 samt före v 15.*
- *Varje klass och fritidshems avdelning har kvalitetsdialoger varje termin.*

6. Resultat av kartläggning och analys av föregående läsår samt fokusområden/ mål för läsåret:

Analys av trygghet och trivselenkät visar att våra elever är trygga på skolan. En stor del av våra elever upplever att de har studiero. Kränkingsanmälningar i Draftit läsåret 23/24 var färre än under läsåret 22/23. Vi behöver fortsätta arbeta förebyggande då vår vision är att det inte ska förekomma några kränkningar på skolan. Utvärderingen av våra aktiviteter som vi gjorde under föregående år visar att våra elever uppskattar dessa aktiviteter och att det skapar en större vikänsla på skolan. Fokusområde för Källan läsåret 24/25 är att hitta ytterligare förbättringsmöjligheter i den pedagogiska, fysiska och sociala lärmiljön för våra elever. Källan kommer detta läsår lägga mer tid på gemensamma analyser mellan lärare och EHT efter genomförda undersökningar. Vi kommer under läsåret 24/25 fortsätta att arbeta med värdegrundsarbetet i samtliga klasser och på fritidshemmet.

7. Förebyggande arbete:

Genom att genomföra gemensamma aktiviteter mellan klasserna som beskrivits i det främjande arbetet är syftet att skapa en vikänsla på skolan mellan klasserna och mellan eleverna och lärarna. Våra gemensamma ordningsregler är ytterligare ett led i arbetet att skapa en tydlighet som i sin tur skapar trygghet och studiero. Skolan har även gemensamma skolgårdsregler som gäller för alla elever och som är förankrade i klasserna och hos pedagogerna. Att i vårt förebyggande arbete kontinuerligt på klassråd och elevråd diskutera trygghet med eleverna är viktigt. Skolans trygghetsteam träffas regelbundet för att tillsammans säkerställa att vi genomför de aktiviteter vi bestämt och för att tillsammans med elever och personal utvärdera de aktiviteter vi genomfört för att hitta förbättringsmöjligheter. Skolans kurator och skolsköterska har en viktig roll att i sitt främjande arbete med samtal identifiera eventuella nya behov gällande det förebyggande arbetet.

8. Åtgärdande arbete

8.1 Rutiner för akuta situationer

Om det kommer till personals kännedom att ett barn/elev är utsatt för kränkande behandling, trakasserier, sexuella trakasserier eller mobbning, skall personal skyndsamt registrera ärendet via systemet Draftit. Länk finns tillgänglig i Vklass.

8.2 Rutin för att utreda och åtgärda när barn/elev kränks

8.2.1 Av annat barn/elev:

Personalen gör en anmälan i Draftit där de beskriver utredningen som genomförts, åtgärder som vidtagits samt uppföljning som genomförts. Anmälan kommer till rektor som tillsammans med kurator går igenom anmälan för att säkerställa att all information finns samt eventuella behov av stöd av elevhälsan. När rektor säkerställt att kränkningen upphört skickas ärendet till huvudman som ska godkänna att ärendet kan avslutas.

8.2.2 Av personal:

Rektor alternativt biträdande rektor gör en anmälan i Draftit där de beskriver utredningen som genomförts, åtgärder som vidtagits samt uppföljning som genomförts. Anmälan kommer till rektor alternativt biträdande rektor som tillsammans går igenom anmälan för att säkerställa att all information finns samt tar vid behov rådgörande kontakt med HR gällande åtgärder för personal. När rektor vidtagit åtgärder och säkerställt att kränkningen upphört skickas ärendet till huvudman som ska godkänna att ärendet kan avslutas.

8.3 Arbetsgång utredning och anmälan till huvudman:

Rektor och kurator följer varje vecka upp eventuella anmälningar i draftit för att säkerställa att arbetsgången följs gällande anmälan, utredning, åtgärder och uppföljning. När rektor säkerställt att kränkningen upphört skickas ärendet till huvudman som godkänner alternativt begär kompletterande uppgifter av rektor.

9. Denna plan kompletteras med

Källans ordningsregler och konsekvenstrappa	X
Källans skolgårdsregler	X

10. Checklista

Aktivitet	Genomfört
Planen är tidsatt (start- och slutdatum)	X
Planen är daterad och det framgår vem som är ansvarig	X
Tidigare utvärderingar ligger till grund för den nya planen	X
Planen är framtagen i samarbete med barn- och elever	X
Planen är upprättad i samverkan mellan skollledning och personal	X
Elevhälsan har varit delaktig	X
Kartläggning är gjord på organisations-, grupp- och individnivå	X
Den fysiska miljön är beaktad	X
Det fortlöpande arbetet dokumenteras	X
Främjande insatser finns beskrivna	X
Förebyggande insatser finns beskrivna	X
Rutin för anmälan till rektor finns och följs	X
Rutin för anmälan till huvudman finns och följs	X
Planen finns på skolans hemsida	X

11. Stödmaterial

[Skapa trygghet för lärande \(skolverket.se\)](#)

[Främja, förebygga, upptäcka och åtgärda \(skolverket.se\)](#)

[Åtgärder mot kränkande behandling - Skolverket](#)

[Skolors arbete med trygghet och studiero \(skolinspektionen.se\)](#)

[Aktiva åtgärder mot diskriminering i förskola och skola | DO](#)